

Ingezonden brief aan Motief, maandblad van de antroposofische vereniging, oktober 2011

In het juni/juli nummer van Motief (nr. 153) staat het artikel "Werbeck-zang en modern stemonderzoek" van de hand van Eric van Grootel.

Kort samengevat stelt hij vast dat de wetenschap van het moderne stemonderzoek een grote ontwikkeling doormaakt. Daarin heeft hij zeer zeker gelijk.

De analyses van de verhelderende video-opnamen en de daaraan gekoppelde optische beelden van de akoestische parameters van de zangstem, worden heden ten dage, dankzij de hoogontwikkelde elektronische media, toegepast in modern stemonderzoek. Zo brengt men de neuro-sensorische kringloop in beeld. Deze onderzoeksgegevens zijn relatief gemakkelijk beschikbaar geworden en worden dan ook voor moderne zangmethodieken ingezet.¹

Onderzoek en studie op het gebied van de "Schule der Stimmenthüllung" van mevr. Valborg Werbeck-Svärdström heeft een totaal ander uitgangspunt, namelijk: de zingende mens moet in zijn volledige dimensie begrepen worden als fysiek-, ziele- en geestelijk wezen. Werbeck ging bij dit, door Rudolf Steiner begeleide, onderzoek eveneens wetenschappelijk te werk en weliswaar met de enige methode die het te onderzoeken object werkelijk tot zijn recht laat komen, namelijk de onderzoeksmethode volgens Goethe.

Deze benadering gaat uit van de door de zang zelf ontwikkelde zintuigen, in het bijzonder het gehoor. Het gehoor heeft namelijk als uiterlijk horen, de mogelijkheid zich met de zintuiglijke wereld bezig te houden en in zijn werkzaamheid als innerlijk horen, de mogelijkheid om zich te verbinden met de pure geestelijke dimensies van de wereld van de muziek. Zo worden de buitenwereld en de binnenwereld met elkaar verbonden.

Dit wijst op een proces dat zich reeds bij beginners en met betrekkelijk simpele oefeningen in gang zet en dat door zangers altijd als heilzaam ervaren wordt.

De door van Grootel genoemde "schuchtere vraag naar de geestelijke wereld" verwijst mogelijkerwijze naar deze richting. En inderdaad dragen veel mensen in onze tijd een groot verlangen hiernaar in hun ziel. De natuurwetenschap zal deze vraag niet kunnen beantwoorden.

1 Deze paragraaf is in de gepubliceerde versie weggelaten.

Enkel een kunstzinnige scholingsweg kan hierin toegang verschaffen. Op elk niveau kan dan ervaren worden dat de stem vrij en moeiteloos klinkt. De mensen die volgens "Die Schule der Stimmenthüllung" in koren en groepen zingen, ervaren dit als een werkelijk, bij deze tijd passende, beleving.

Cileke Angenent, zangeres, zangpedagoog, Reek

www.cilekeangenent.nl

Thomas Adam, zangpedagoog en zangtherapeut, Bochum,

Duitsland: www.gesangstherapie-stimmenthuellung.de